

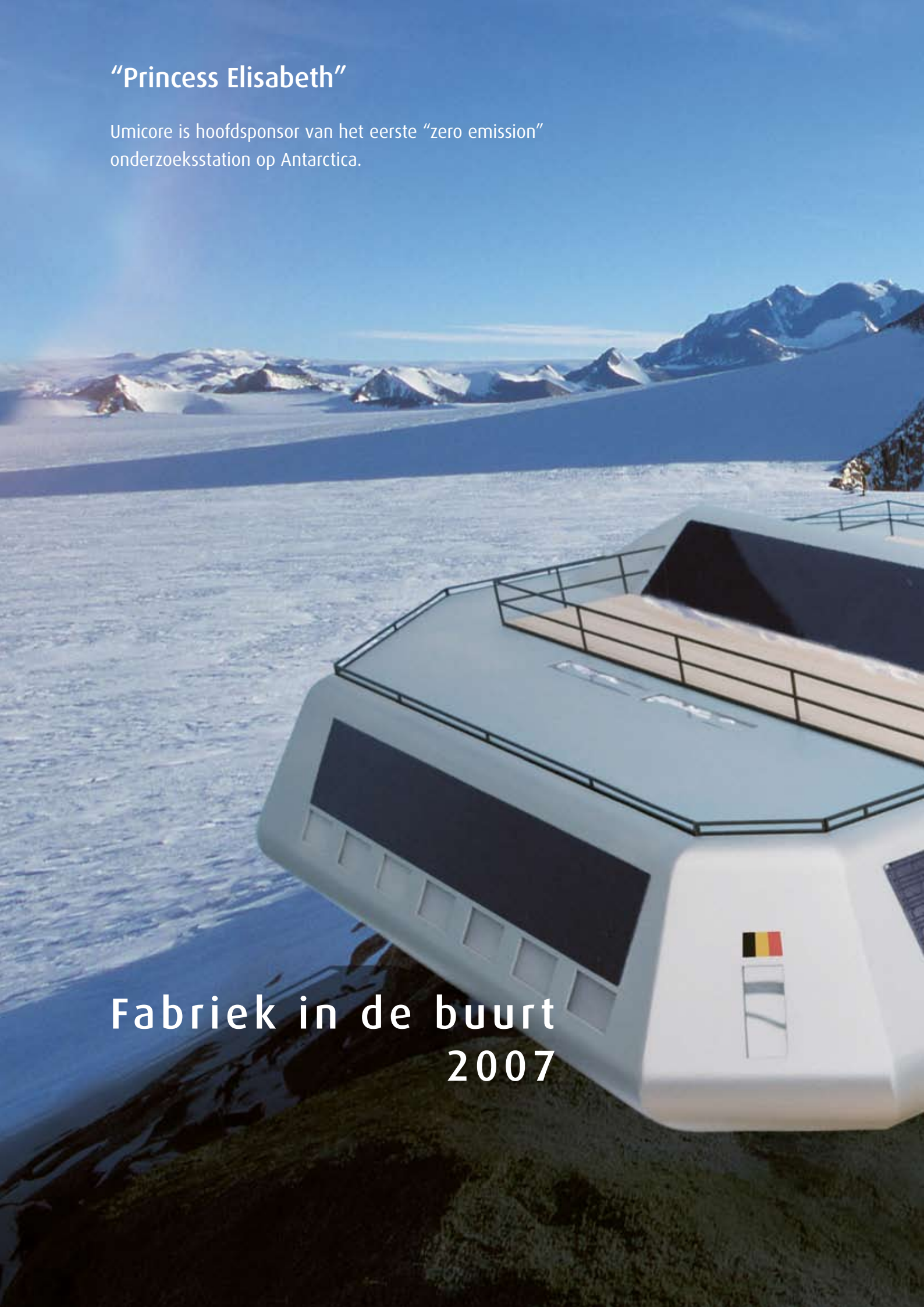

Fabriek in de buurt 2007
Hoboken

“Princess Elisabeth”

Umicore is hoofdsponsor van het eerste “zero emission” onderzoeksstation op Antarctica.

Fabriek in de buurt
2007

Beste buur,

Fabriek in de buurt: een nieuwe naam en ook een nieuwe benadering voor ons milieujaarverslag. Naast milieu-informatie besteden we meer aandacht aan andere onderwerpen die u kunnen interesseren: wat doet Umicore precies in de fabriek in Hoboken? Hoe draagt Umicore in haar geheel bij tot de zorg voor ons leefmilieu? Vertel eens iets over tewerkstellingskansen in jullie bedrijf. En laat eens iets meer weten over die duurzaamheidsprojecten waaraan jullie meewerken.

Natuurlijk willen wij u met dit verslag blijven informeren over de resultaten van ons milieubeleid. Zoals u zal zien, zijn er weer heel wat inspanningen gedaan om onze milieuresultaten te verbeteren op het vlak van lucht, water en bodem. Dit zijn we verplicht tegenover onze burens en we maken er graag een prioriteit van.

In dit verslag belichten we ook de activiteiten die Umicore ontplooit op het vlak van autokatalysatoren. Ook hier is de zorg voor het milieu de drijvende kracht, zowel in het ontwikkelen en produceren van steeds betere autokatalysatoren, als bij onze inspanningen voor de milieuvriendelijke recyclage van opgebruikte katalysatoren.

Wist u dat Umicore zeer actief is in het ontwik-

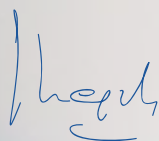
kelen en produceren van zonnecellen? De Solar Car, een wagen die volledig op zonne-energie rijdt, is er een mooie toepassing van. En wist u dat Umicore ook bijdraagt tot de bouw van de splinternieuwe basis op Antarctica?

Ten slotte willen wij ook vooruitblikken op wat het nieuwe jaar ons zal brengen: de indienststelling van een gloednieuwe Edelmetaalconcentratie met veel lagere emissies van stof en lood, het verderzetten van onze inspanningen om de niet-geleide emissies te beperken, proeven met een nieuw procédé voor waterzuivering, nieuwe energiebesparingsprojecten en, niet onbelangrijk voor velen onder u, de sanering van 55 percelen in de wijk Hertogvelden.

Zoals u ziet, beweegt er heel wat! Wij wensen u veel leesgenot en bieden u de gelegenheid om met ons verder van gedachten te wisselen op onze jaarlijkse bewonersvergadering. U vindt de uitnodiging in de bijgevoegde brief.

Net als 2 jaar geleden, willen we ook dit jaar graag uw mening over een aantal onderwerpen kennen. Daarom vragen wij u enkele minuutjes tijd om de bijgevoegde enquête in te vullen. Wie ze terugbezorgt, ontvangt een leuke attentie. Alvast bedankt voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,

Jan Kegels
Departementshoofd Milieu

Hugo Morel
Executive Vice President

Zuivere lucht is onze zorg: autokatalysatoren

Umicore produceert nieuwe katalysatoren en recycleert de oude

vooruit-
materiaaltech-
is Umicore in
staat om deze
schaarse en dure
metalen terug te winnen
wanneer deze autokatalysatoren aan het einde
van hun leven zijn gekomen. Metalen zijn immers
eindeloos recycleerbaar zonder daarbij aan kwaliteit
in te boeten.

Auto's die op waterstof rijden, zijn voorlopig nog
toekomstmuziek, maar dat betekent niet dat het
huidige wagenpark zijn milieuprestaties niet fundamenteel
dient te verbeteren. Dat gebeurde de afgelopen twintig jaar
door op grote schaal autokatalysatoren in de wagens in te
bouwen. Tegenwoordig beschikt bijna elke wagen over zo'n
katalysator.

Sommige producten, zoals autokatalysatoren, bevatten edele metalen. Als strevende technologiegroep

staat om deze

De katalysator in auto's wordt gebruikt voor de reiniging van uitlaatgassen. In de katalysator stroomt het uitlaatgas (zoals stikstofoxide, organische moleculen en koolstofmonoxide) door een keramisch blok met vele kanaaltjes die intern met een laagje platina, palladium en rodium bedekt zijn. Deze edele metalen spelen een belangrijke rol, want zij vormen de eigenlijke katalysator. Zij werken immers in op de uitlaatgassen, waardoor deze gassen grotendeels onschadelijk worden.

Binnen de Umicore groep is de afdeling "autokatalysatoren" al sinds de jaren '60 actief in het ontwikkelen, produceren en verfijnen van katalysatoren voor diverse types motoren. Intussen maakt Umicore deel uit van de top drie van de wereld.

De wetgeving op het vlak van uitlaatgassen wordt steeds strenger, niet enkel in de Europese Unie of Noord-Amerika, maar ook in Azië en China. De uitbreiding daarvan naar nieuwe categorieën voertuigen (zoals vrachtwagens en bussen) maakt dat technologische ontwikkeling erg belangrijk is.

Hoewel de edele metalen in autokatalysatoren niet worden opgebruikt, gaat de katalysator niet eeuwig mee. Meer nog, de katalysator moet soms vervangen worden tijdens de levensduur van de wagen door schade aan de motor of door mechanische schade.

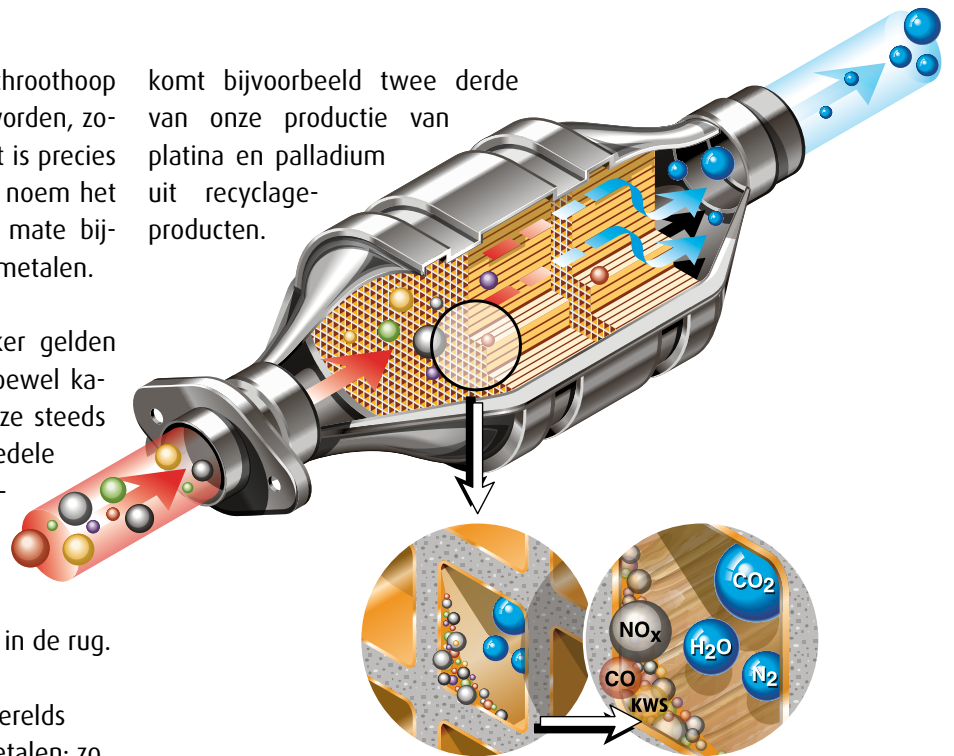
Umicore maakt de cirkel rond

Vooraleer de versleten wagen naar de schroothoop gaat, moet de katalysator verwijderd worden, zodat hij kan gerecycleerd worden. En dat is precies wat er op de site in Hoboken gebeurt: noem het bovengrondse mijnbouw die in grote mate bijdraagt tot de globale vraag naar edele metalen.

De nood aan recyclage doet zich zeker gelden in de sector van de edele metalen. Hoewel katalysatoren zo worden ontworpen dat ze steeds efficiënter blijken met steeds minder edele metalen, is de toepassing van deze moderne technologie in vele dagdagelijkse dingen de voorbije jaren exponentieel gegroeid. Dat geeft de vraag naar schaarse edele metalen een flinke duw in de rug.

Umicore is intussen uitgegroeid tot 's werelds koploper inzake recyclage van edele metalen: zo

komt bijvoorbeeld twee derde van onze productie van platina en palladium uit recyclage-producten.

Umicore? Dat zijn wij!

Een bedrijfs sfeer waar iedereen zich thuis kan voelen

Umicore wil een aantrekkelijke werkgever voor haar huidige en toekomstige werknemers zijn. We trachten een bedrijfs sfeer te creëren waar iedereen zich thuis kan voelen en waar ruimte is voor ontwikkeling en groei. Daarom besteden we veel aandacht aan gezondheid, arbeidsomstandigheden en opleidingen. Om op dit vlak de mening van onze medewerkers te kennen, houden we elke drie jaar een personeelsenquête. In 2007 bedroeg het deelnamepercentage meer dan 90%! Door de antwoorden van onze medewerkers op vragen over veiligheid, communicatie, betrokkenheid, teamoriëntatie, management... kunnen we vaststellen waar we goed scoren en welke punten voor verbetering vatbaar zijn.

In cijfers

In 2007 werkten er bij Umicore Precious Metals Refining 1330 medewerkers. In dat jaar namen er 114 collega's afscheid (het merendeel (bruggensioengerechtigden) en traden er 122 nieuwe in dienst, waaronder 21 vrouwen. Het grote aantal nieuwe medewerkers toont aan dat er een sterk verjongingsproces in ons personeelsbestand aan de gang is.

Onze medewerkers werken in alle regimes: dagploeg, 2 ploegen, 3 ploegen, 3 ploegen volcontinu (d.w.z. met weekendwerk). In 2007 werkten er 455 collega's in een ploegenregime, waaronder 4 vrouwen.

Said El Kabouzi (36) werkt sinds 1990 bij Umicore in Hoboken. "Na een jaartje hogeschool besliste ik om tijdelijk te gaan werken, maar deze 'tijdelijke' job duurt nu al 17 jaar. Ik begon als arbeider in de Loodraffinaderij. Na een tijdje werd ik gepromoveerd tot brigadier van de sectie Raffinage en later zelfs tot werkmeester. Vandaag ben ik coach in de Edelmetaalraffinaderij,

één van de grootste en meest efficiënte ter wereld voor de verwerking van recyclagemateriaal. Het proces – dat door Umicore zelf ontwikkeld werd – is bijna volledig geautomatiseerd."

"Voortdurende veranderingen en nieuwe uitdagingen"

"Als coach leid ik het productieproces in de zilver- en goudafdeling en zorg ik ervoor dat alle edele metalen die binnenkomen, mijn sectie zo snel mogelijk verlaten. Daarnaast ben ik verantwoordelijk voor orde en netheid, veiligheid, leefmilieu en de efficiëntie van het geleverde werk." Said is ook de drijvende kracht achter de opleiding en ondersteuning van zijn medewerkers. "Ik hou wel van de afwisseling in mijn job. De Edelmetaalraffinaderij verandert continu en de nieuwe uitdagingen maken mijn werk alleen maar boeiender."

In 2007 woonde 15% van onze medewerkers in Hoboken; ook 20% van onze nieuw aangeworven collega's woont in dit district.

Persoonlijke ontwikkeling

Om als bedrijf vooruitstrevend te blijven, is het bevorderen van de opleiding en ontwikkeling van medewerkers erg belangrijk. Umicore ondersteunt daarom haar medewerkers en biedt opleidings- en doorgroeimogelijkheden. In 2007 hebben wij in totaal 24.578 opleidingsuren in verschillende domeinen gerealiseerd, dit betekent gemiddeld 18 uren per werknemer. Voor de productieafdelingen werden voornamelijk technische opleidingen georganiseerd, o.a. scheikunde. Daarnaast waren

er ook taal- en informaticacursussen. Voor leidinggevenden in ploegen is de training 'Veilig werken' georganiseerd. Verder waren er ook nog algemene opleidingen over het bedrijf zelf.

Scholen en stages

Er was in 2007 plaats voor 32 stagiairs om in het kader van hun opleiding bij Umicore praktijkervaring op te doen. Deze stagiairs werden geplaatst in de meest uiteenlopende diensten, van de productieafdelingen en bewaking tot technologie en communicatie. Daarnaast hebben we ook samenwerkingsverbanden met een aantal scholen, zoals de Karel de Grote Hogeschool (stages) en Don Bosco (alternerende studenten).

Ann Heyrman (30) werkte een aantal maanden als bewakingsagent op de luchthaven van Zaventem. "In 2005 zette ik de stap naar Umicore, omdat ik naar iets nieuws op zoek was. In Zaventem kreeg ik soms het gevoel dat het werk na verloop van tijd routineus werd en ik niet meer zoveel bijleerde. Bij de Interne Bewaking is er helemaal geen sprake van werken op automatische piloot en dat spreekt me sterk aan."

"Ik zie erop toe dat niemand zich ongewenst toegang kan verschaffen tot de fabrieksterreinen en dat er niets buiten gaat zonder dat het geweten is. Dankzij

moderne beveiligingstechnologie, zoals camera's en detectiesystemen op risicoplaatsen, wordt

"Geen sprake van werken op automatische piloot"

de beveiliging van de site geoptimaliseerd. De bewakingsdienst ziet ook toe op de navolging van bedrijfsreglementeringen."

Ann is de eerste vrouwelijke bewakingsagent die bij Umicore in drie ploegen werkt. "Dit is de eerste keer dat ik volcontinu werk. Het heeft zo zijn voor- en nadelen: in gezinsverband is het niet evident, maar ik kan wel mijn huishoudelijke taken in alle rust vervullen: er staat nooit een lange rij aan de kassa (lacht)."

Ann Heyrman
bewakingsagent Interne Bewaking

Lucht

Water

Bodem

Milieu-uitgaven

Milieuresultaten 2007

In het eerste deel van dit verslag hebben we geprobeerd een breder beeld te schetsen van Umicore en haar activiteiten. Met dit verslag willen we echter ook blijven informeren over de resultaten van ons milieubeleid. In 2007 zijn er opnieuw veel inspanningen gedaan om onze milieuresultaten te verbeteren op het vlak van lucht, water en bodem.

LUCHT

Metalen in zwevend stof worden dagelijks gemeten

Enkele drastische ingrepen staan garant voor een belangrijke daling van de geleide emissies

Onder emissies verstaan we die hoe-veelheden (stof of gas) die vanuit het bedrijf in de atmosfeer terechtkomen. Geleide emissies zijn stof en gassen die via een schoorsteen verspreid worden, alle andere emissies zijn niet-geleide emissies zoals stof of gas uit gebouwen, opwaaien van stof bij overladen, opslag of transport van grondstoffen.

Geleide emissies

Tijdens de zomer van 2007 onderging de gaszuivering van de Hoogoven een fundamentele aanpassing. De gassen die ontstaan in het hoogovenproces worden hierdoor extra gekoeld en gezuiverd. Dit zorgt voor o.a. gevoelig lagere emissies van voornamelijk arseen. Tot voor deze aanpassing was een gedeelte van het arseen gasvormig aanwezig en werd minder efficiënt verwijderd in de vroegere gaszuivering. De grafieken op de volgende pagina tonen de totaal geloosde jaarvracht voor arseen, lood en cadmium.

De verhoging die we zien voor arseen t.o.v. de vorige jaren moeten we nuanceren. Tot 2007 werd enkel stofvormig arseen in rekening gebracht. Een belangrijk aandeel van het arseen werd echter ook gasvormig uitgestoten aan de schouw van de Hoogoven. De ombouw van de gaszuivering van de Hoogoven laat ons nu toe om arseen beter uit de gassen te zuiveren. Tot voor de ombouw (periode januari – juni 2007) werd zo 651 kg arseen uitgestoten, na de ombouw (periode juli – december 2007) nog slechts 73 kg. Dit toont de goede werking van de nieuwe gaszuivering aan.

Voor lood zien we een stijging t.o.v. 2006 die vrijwel volledig is toe te schrijven aan de emissies vanuit de schouw van de oude Edelmetaalconcentratie. Deze schouw is verantwoordelijk voor ca. 75 % van de geleide loodemissie van de hele fabriek. De nieuwe Edelmetaalconcentratie, die in april 2008 in gebruik werd genomen, is gebaseerd op een ander metallurgisch

proces en is ook uitgerust met een hoogwaardige gaszuivering waardoor we verwachten dat de geleide emissies van lood, seleen en stof gevoelig zullen dalen.

De geleide emissie voor cadmium blijft globaal gezien op een laag niveau.

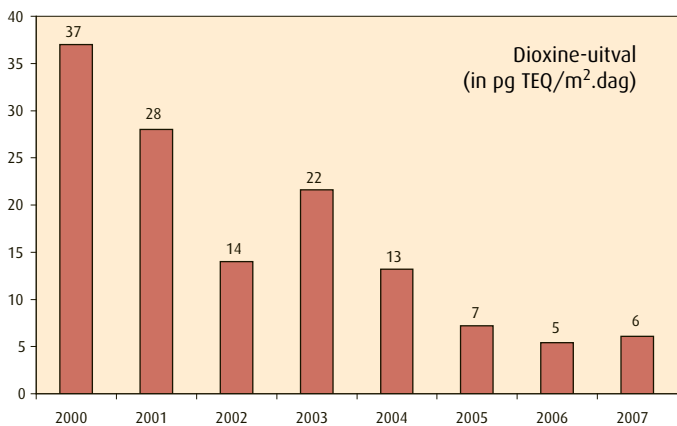
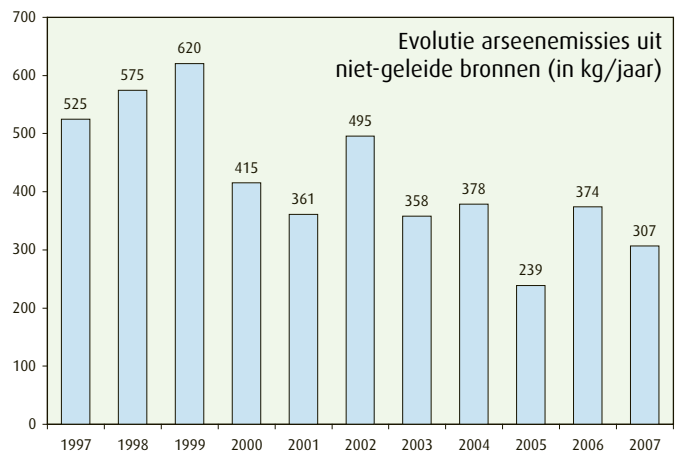
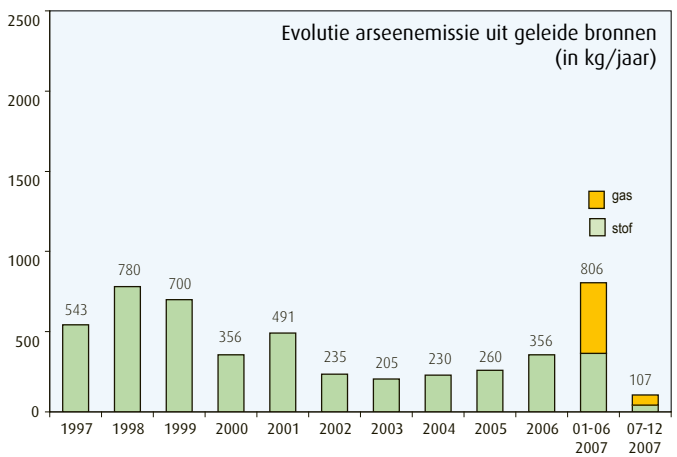
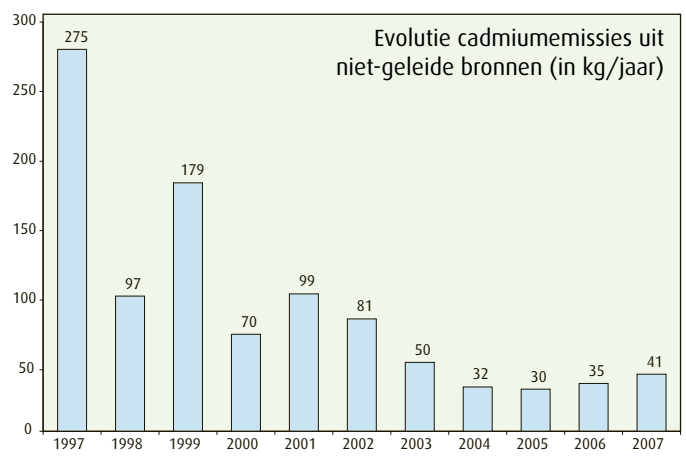
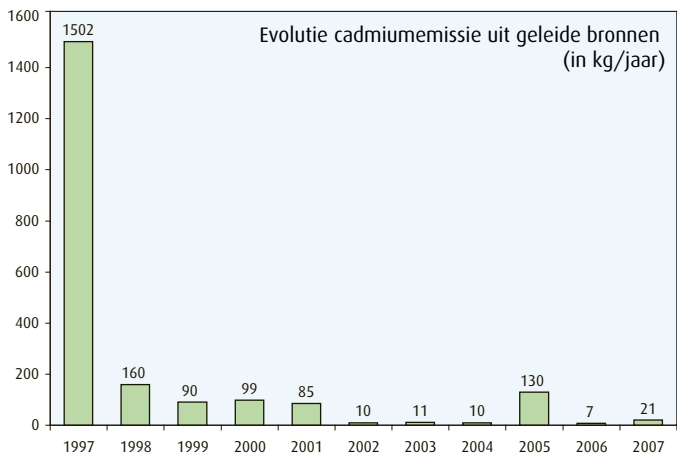
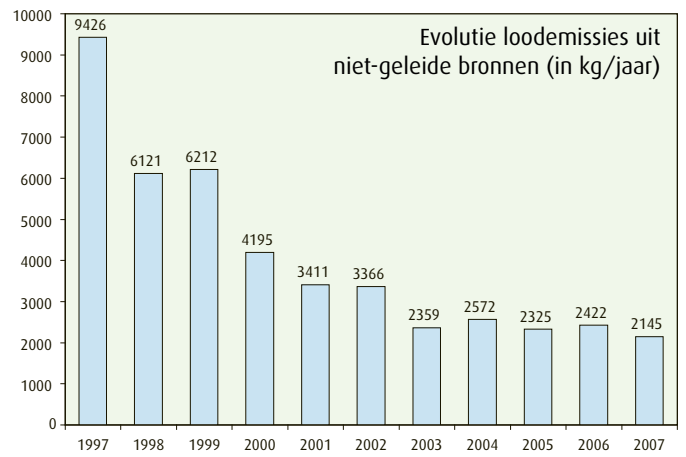
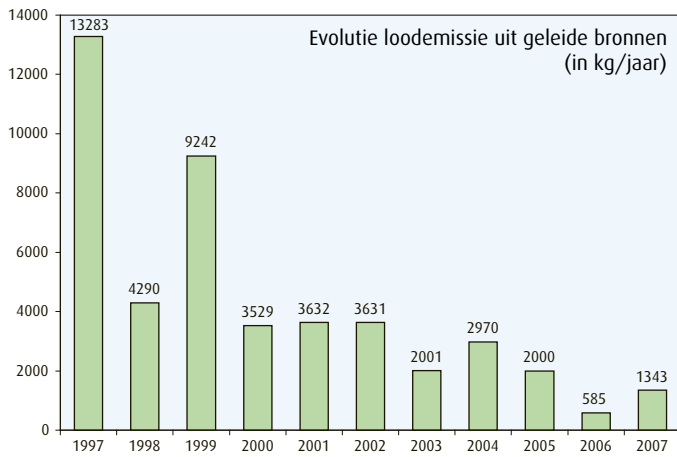
Verder werd einde 2007 ook de stookinstallatie van de Loodraffinaderij omgebouwd. Voortaan wordt gestookt met branders op gas i.p.v. zware stookolie. Dankzij deze schonere brandstof zullen de geleide emissies van stof, stikstof- en zwaveldioxide drastisch dalen. De occasioneel zwart rokende schouw van de Loodraffinaderij hoort hiermee dan ook definitief tot het verleden.

Algemeen kunnen we stellen dat, aangezien alle geleide emissies op grotere hoogte gebeuren, ze slechts in zeer geringe mate invloed hebben op de nabij gelegen woonwijken en omgeving.

Niet-geleide emissies

De niet-geleide emissies kunnen o.a. ontstaan bij transport en overladen van grondstoffen en tussenproducten. Ze worden geschat op basis van de metingen in de omgeving van het bedrijf. In die zin verschillen ze van de geleide emissies die wel rechtstreeks gemeten kunnen worden.

Voor de niet-geleide emissies van lood en arseen stellen we een daling vast t.o.v. 2006. Voor cadmium zien we een lichte stijging zoals blijkt uit de grafieken op de volgende pagina.

ng = nanogram = 0,000000001 gram
 pg = picogram = 0,000000000001 gram;
 TEQ = Toxiciteit equivalent = een middel om de 17 meest toxische dioxines en dibenzofuranen als één getal uit te drukken

De impact van de niet-geleide emissies in de nabije omgeving van de fabriek is veel belangrijker dan de geleide emissies via schouwen. Daarom zoeken we continu naar verbeteringen op dat vlak. Op dit moment werken we aan een groot aantal kleine en grotere verbeteringsprojecten, zoals bvb.:

- geautomatiseerd besproeien van de ladingsvoorbereiding van de Smelter;
- de overdekking van de boxen voor de ladingsvoorbereiding van de Hoogoven;
- de uitvoering van continue stofmetingen op de werkvloer om beter inzicht te krijgen in operaties die stof in gebouwen kunnen veroorzaken, dat door de ventilatie dan naar buiten wordt gebracht als diffuus stof;
- een test met windschermen ter hoogte van de boxen aan de Brekerij.

Onder immissies verstaan we die hoeveelheid stof die aanwezig is in de omgeving, zoals zwevend stof in de lucht en uitvallend grover stof dat op de bodem valt.

Metingen van metalen in zwevend stof

Zowel door de Vlaamse Milieumaatschappij als door Umicore wordt dagelijks het gehalte aan metalen in zwevend stof gemeten op een aantal meetposten. Voor de meetpost op het Constant Meunierplein bedragen de concentraties in PM10-stof, dit is stof kleiner dan 10 µm (dus kleiner dan één honderdste van een mm), gemeten door Umicore:

	2007 (ng /m ³)	2006(ng /m ³)
• lood (norm : 500)	117	219
• cadmium (norm : 40)	6	6
• arseen (geen norm)	19	61

Voor lood en arseen betekent dit een daling t.o.v. 2006, voor cadmium een status quo. De gemiddelde concentraties blijven ook dit jaar ruimschoots onder de wettelijke normen.

Vanaf 2012 gelden, als gevolg van Europese regelgeving, strenge streefwaarden: voor cadmium bedraagt deze streefwaarde 5 ng/m³, voor arseen 6 ng/m³. Zoals blijkt uit bovenstaande meetwaarden benaderen we voor cadmium deze streefwaarde al, terwijl arseen nog hoger ligt. We willen de concentraties aan metalen in zwevend stof nog verder verlagen en de strenge streefwaarden bereiken door bijkomende maatregelen die voornamelijk gericht zijn op het verder verminderen van

de niet-geleide emissies.

Metingen van metalen in uitvallend stof

Ook de metalen in het uitvallende stof worden met een netwerk van neerslagkruiken gemeten en opgevolgd zowel door Umicore als door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Het meetnet van de VMM werd in 2007 afgebouwd van 26 naar 4 kruiken als gevolg van de daling in gemeten concentraties de voorbije jaren.

Op het Constant Meunierplein werden door Umicore deze dalende concentraties gemeten:

	2007 (mg /m ³ .dag)	2006 (mg /m ³ .dag)
• lood	0,72	1,22
• cadmium	0,012	0,013
• arseen	0,086	0,121

Metingen van dioxines in uitvallend stof

Door de VMM worden maandcijfers hoger dan 26 pg TEQ/m².dag beschreven als "verhoogd", tussen 6 en 26 als "matig verhoogd" en 6 of lager als "niet verhoogd".

Zoals blijkt uit de meetwaarden op de meetpost ter hoogte van de Curiestraat – Standbeeldstraat, is 2007 een bevestiging van de verlaagde waarden die we daar nu sinds 2005 optekenen. Voor de tweemaandelijks door de overheid (VMM) uitgevoerde metingen komen we tot een gemiddelde van 6 pg TEQ/m².dag .

De emissies uit de schouwen worden regelmatig gecontroleerd..

WATER

Verstrenge lozingsvergunning sinds mei 2007 met zeer lage normen voor cadmium en arseen

In mei 2007 werd de lozingsvergunning van de Waterzuivering aangepast door de overheid. In deze nieuwe vergunning is de norm voor een groot aantal parameters verstrenge. Sommige normen werden direct van kracht (o.a. lood, cadmium, arseen), voor andere (o.a. selenium, thallium, stikstof) moet de haalbaarheid van de nieuwe normen worden aangetoond d.m.v. een test met een extra biologische zuiveringsstap. Deze test wordt uitgevoerd in het voorjaar van 2008.

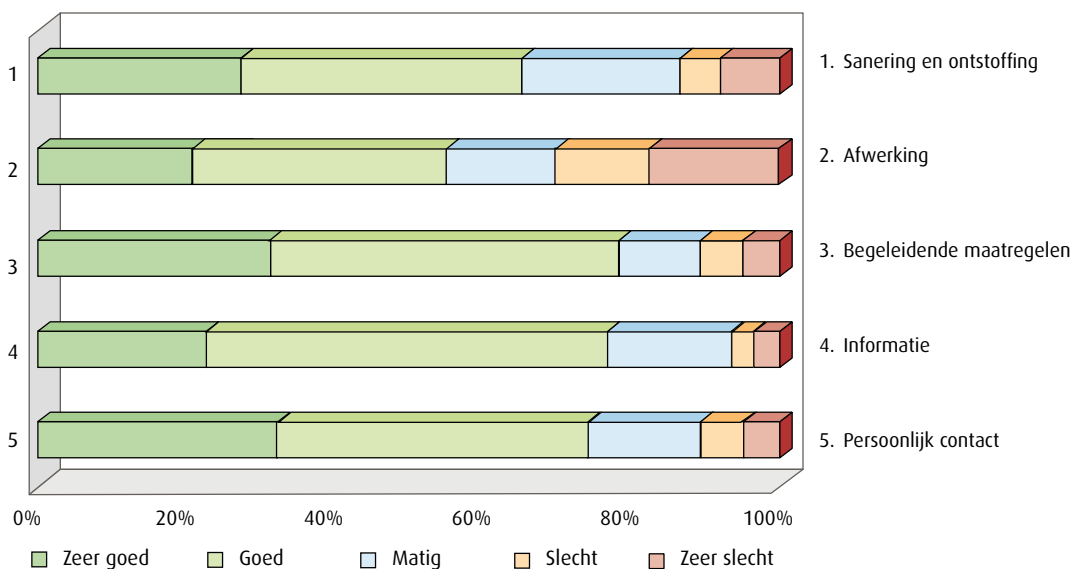
De verstrenge van de normen heeft tevens tot gevolg gehad dat het analysetoestel waarmee de goede werking van het zuiveringsproces werd opgevolgd, diende vervangen te

worden door een meer hoogwaardige analysetechniek. De nieuwe techniek werd in maart 2008 in gebruik genomen.

De biologische zuiveringsstap bestaat erin om na het huidige zuiveringsproces d.m.v. een bacteriologisch proces nog meer metalen uit het spuiwater te verwijderen. Verder zorgt een zandfilter ervoor dat zwevende deeltjes beter uit het water worden afgescheiden. De proefinstallatie werkt op een deelstroom die ca. 10% van het huidige lozingsdebiet bedraagt en is bedoeld om de werking en haalbaarheid van het biologisch proces op onze afvalwaters aan te tonen.

Concentraties in mg/l	Tot 05/2007	Huidige norm	2003	2004	2005	2006	2007
lood	1	0,3	0,05	0,04	0,03	0,02	0,03
cadmium	0,2	0,03	0,027	0,014	0,013	0,008	0,02
arsen	1	0,5	0,15	0,18	0,18	0,22	0,15
koper	3	0,5	0,10	0,22	0,19	0,12	0,03
selenium	5	5	1,7	2,8	2,3	1,84	1,30
stikstof	125	125	39	46	44	45	38

De sanering in Moretusburg is uitgevoerd, nu is Hertogvelden aan de beurt

Moretusburg

In september 2006 gingen de bodemsaneringswerken in de wijk Moretusburg van start. Einde 2007, goed één jaar later, zaten deze werken er bijna op. Niet minder dan 700 woningen waren bij dit grootscheepse project betrokken. Op een beperkt aantal percelen moeten nog omheiningen teruggeplaatst worden en moet nog gras aangelegd worden. Dit kan uiteraard alleen in goede weersomstandigheden om het gras de meeste kansen te geven om mooi te groeien. In een honderdtal huizen zijn nog ontstoppingswerken voorzien. Ook het openbaar domein werd gesaneerd en opgefrist.

De snelle vooruitgang was enkel mogelijk dankzij de goede medewerking van de bewoners. We wensen de bewoners nogmaals te danken voor hun begrip en medewerking tijdens de werken. Vooral problemen met wateroverlast zorgden voor onvoorzien lange uitvoeringstijden op sommige percelen, wat te wijten is aan het hoge kleigehalte van de ondergrond, die daardoor zeer slecht ontwatert.

Wij hopen dat de sanering een belangrijke bij-

drage mag betekenen in de verbetering van het welzijn van de bewoners en vooral van de kinderen in Moretusburg.

Na de werken in Moretusburg werd aan de bewoners gevraagd hun mening te geven over de aanpak van het bodemsaneringsproject. Ongeveer één bewoner op vier gaf hieraan gevolg, wat een goede respons is. 87 % van de bewoners vond de algemene gang van zaken aanvaardbaar tot zeer goed. Minder enthousiast was men over de afwerking: de herstellingswerken van verhardingen en afsluitingen, alsook de afwerking van de tuinen met gras. Op het vlak van begeleidende maatregelen (vergoeding voor de planten, huisvuilophaling, verfraaiing van het openbaar domein), van informatie en van persoonlijk contact waren de bewoners zeer lovend.

Hertogvelden

Einde 2006 nam de bodemsaneringsdeskundige bijkomende bodemstalen om per perceel te bepalen of sanering nodig was. In tegenstelling tot Moretusburg moeten immers niet alle percelen gesaneerd worden. Per perceel

werden op verschillende plaatsen bodemstalen genomen die nadien werden gemengd. Deze mengstalen werden geanalyseerd op de aanwezige concentraties lood, cadmium en arseen.

Op sommige percelen werd a.d.h.v. de bodemwaarden (meestal enkel voor lood) duidelijk dat sanering op deze percelen nodig was. Op andere percelen lagen de resultaten voor de drie metalen zo laag dat het eveneens onmiddellijk duidelijk was dat er op deze percelen geen sanering nodig zou zijn. Over een aantal percelen heerste onduidelijkheid en was een bijkomende studie nodig. Daarom ondernam het Provinciaal Instituut voor Hygiëne een studie naar het verband tussen de bodemwaarden en de lood-in-bloedwaarden per perceel. Hieruit werd een veilige grenswaarde voor lood vastgelegd. Deze grenswaarde garandeert een maximale veiligheid voor de bewoners en werd gehanteerd om te beslissen of een perceel al dan niet moest afgegraven worden.

Het bodemsaneringsproject voor Hertogvelden werd in juli 2007 ingediend bij de OVAM en op 16 oktober 2007 conform verklaard. Hiermee kreeg de sanering een wettelijke onderbouwing en werd de sanering en de ontstopping van de betrokken percelen een verplichting.

Begin maart 2008 gingen de saneringswerken in Hertogvelden van start. Doel van de saneringswerken is ook hier de gezondheidsrisico's voor de bewoners en vooral voor de kinderen weg te nemen. De aanpak is zoals in Moretusburg: 30 cm van onverharde terreingedeelten wordt verwijderd en heraangevuld met schone grond. Nadien worden de tuinen afgewerkt met gazon. Bewoners krijgen ook hier de keuze tussen grasmatten of ingezaaid gras.

Concreet voorziet dit project in de sanering van 55 percelen in het zuidelijk deel van Hertogvelden. Daarna zal een professioneel schoonmaakbedrijf in 12 huizen de stofrijke ruimtes ontstoffen. De werken gingen op 12 maart 2008 van start en zullen voor de zomer beëindigd zijn, onder voorbehoud van de weersomstandigheden.

Fabrieksterrein

Meer dan 120 jaren metallurgische activiteiten hebben ook geleid tot een bodemverontreiniging op de bedrijfssite. De sanering van het bedrijfsterrein is ook voorzien in de convenant die Umicore in 2004 afsloot met de OVAM en de Vlaamse Regering.

Voor het gedeelte bodem werd de studie uitgevoerd en afgewerkt in de loop van 2007. Het bodemsaneringsproject werd einde 2007 bij de OVAM ingediend. Het is de bedoeling om na goedkeuring van het project deze bodemsaneringswerken nog gedeeltelijk uit te voeren in 2008. Een groot deel van de afgraving en afdekking van de terreinen werd al in de voorbije jaren gerealiseerd. Hierdoor wordt voorkomen dat verontreinigde grond uitdroogt en kan wegwaaien. De nog uit te voeren bodemsanering bestaat erin de toplaag van de nog onafgedekte gedeelten met verontreinigde bodem af te graven en af te dekken. De eindafdek kan bestaan uit schone grond met beplanting, steenslag of betonverharding. Op die manier wordt het verspreidingsrisico dat uitgaat van de verontreinigde bodem, weggenomen. Het is voorzien dat de gronden die hierbij vrijkomen, net als de gesaneerde gronden van Moretusburg en Hertogvelden, worden verwerkt in een geluidswal die in aanbouw is op het bedrijfsterrein. De wal wordt geconstrueerd op een duurzame manier zodat er geen blootstelling aan de verontreinigde bodem meer mogelijk is eens de wal is afgewerkt.

Voor de aanpak van de grondwaterverontreiniging is er nog een studie lopende.

Milieu-uitgaven

20 miljoen euro uitgaven voor leefmilieu in 2007

In 2007 bedroegen de uitgaven leefmilieu maar liefst 20 miljoen euro, waarvan ca. 13 miljoen werd besteed aan milieugerelateerde investeringsprojecten. De rest is terug te brengen op werkingsonkosten en de bodemsaneringsprojecten.

De belangrijkste uitgaven waren:

- de bodemsanering uitgevoerd in de wijk Moretusburg;
- aanpassing en ombouw van de gaszuivering van de Hoogoven, waarbij de procesgassen van deze installatie een extra koelings- en zuiveringsstap ondergaan;

- ombouw van de stookinstallatie van de Loodraffinerij, voortaan wordt gestookt op gas i.p.v. zware stookolie;
- bouw van de nieuwe Edelmetaalconcentratie inclusief moderne gaszuiveringsapparatuur.

Nieuwe gasbranders in de Loodraffinerij

Ombouw gaszuivering van de Hoogoven

Umicore Hoboken krijgt een facelift

Een volledig vernieuwde ingangszone, met een nieuw gebouw veel open ruimte en veel groen

© Conix Architects

De processen van Umicore Hoboken worden voortdurend gemoderniseerd: de nieuwe Edelmetaalraffinerij (1995), de Smelter (1997), de Loging en Elektrowinning (2003) en de Edelmetaalconcentratie (2008) zijn er de belangrijkste voorbeelden van. Zo blijft onze technologie up-to-date en zelfs in vele gevallen toonaangevend en uniek in de wereld.

De mentaliteit van ons bedrijf is sterk geëvolueerd naar meer openheid en transparantie, naar een betere samenwerking en grotere betrokkenheid van alle medewerkers en naar een grote inzet voor duurzaamheid en continue verbetering. We vonden dat dit zich ook moest vertalen in de aanblik van ons bedrijf: de fabriek krijgt een echte facelift!

In vorig nummer vertelden wij al over onze plannen voor de vernieuwing van onze hoofdingang: niet zomaar het opsmukken van de oude gebouwen, maar

een vernieuwd hoofdgebouw in een totaalconcept voor de volledige ingangszone, met veel open ruimte en veel groen naar een ontwerp van Conix Architects. De werken zijn enkele maanden geleden gestart en begin 2009 moet het nieuwe gebouw er staan, met vergaderzalen, opleidingslokalen en faciliteiten om bezoekers te ontvangen. Ook het bestaande hoofdgebouw wordt volledig gerenoveerd en aangepast aan de laatste brandveiligheidsnormen. Daarnaast wordt de gehele zone aan de ingang vernieuwd met veel open ruimte en met een vernieuwing van de gevelbekleding van de aanpalende gebouwen.

De modernisering blijft echter niet beperkt tot de ingangszone: bij alle nieuwe gebouwen wordt vandaag aandacht besteed aan een mooie vormgeving. Getuige hiervan zijn de

binnenplaats van de vernieuwde Edelmetaalraffinerij en het nieuwe gebouw van de Edelmetaalconcentratie. De sobere, industriële architectuur die tot nu toe werd gehanteerd in gebouwen zoals deze van de Smelter en van de Loging en Elektrowinning, maakt plaats voor een creatiever ontwerp dat ook binnen de fabriek moet zorgen voor een andere uitstraling. Op deze manier willen we ook aan de buitenkant laten zien dat er binnen in dit bedrijf en haar mentaliteit fundamentele veranderingen hebben plaatsgevonden.

Ook groen zal een grotere plaats krijgen binnen ons bedrijf. Niet alleen wordt de Greinerstraat een groene as, maar ook binnen in de fabriek zullen eilanden van groen verschijnen. Op die manier willen we zoveel mogelijk invulling geven aan de ideeën van het ruimtelijk structuurplan van de stad Antwerpen dat een verbinding nastreeft van de groengebieden van het park en fort van Hoboken tot de Schelde.

Wat brengt 2008 ons?

We blijven voortdurend zoeken naar oplossingen om de emissies te beperken.

In 2008 – en wanneer u dit leest, zal het al zover zijn – wordt de nieuwe Edelmetaalconcentratie in gebruik genomen. De edele metalen worden volgens een volledig nieuwe methode, ontwikkeld door Umicore, vanuit diverse tussenproducten geconcentreerd in zilver ('doré zilver'), waarna ze in de Edelmetaalraffinaderij van elkaar worden gescheiden en geraffineerd. Dit kan nu sneller gebeuren én milieuvriendelijker: de uitstoot van stof, lood en arseen zullen dankzij dit project immers drastisch en duurzaam dalen.

We blijven voortdurend begaan met het verminderen van het niet-geleid metaalhoudend stof vanaf onze terreinen. Er lopen tientallen grote en kleinere projecten om ook op dit vlak continu te verbeteren. Steeds opnieuw worden nieuwe initiatieven ontwikkeld. In 2008 willen we een geautomatiseerd besproeiingssysteem in dienst nemen op de ladingsvoorbereiding van de Smelter en wordt de afzuiging van de granulatie van het onzuiver koper aan de Smelter verbeterd. Ook worden enkele boxen overdekt waarin de lading voor de Hoogoven wordt voorbereid en waarin ijzerschroot ligt opgeslagen.

In de Waterzuivering voeren we proeven uit met een biologisch waterzuiveringssysteem om hiermee het spui-

.....
De nieuwe Edelmetaalconcentratie

water nog verder te zuiveren.

Ook voor Umicore is Kyoto een thema. Door een reeks nieuwe energiebesparingsprojecten te definiëren voor de komende jaren willen we alle vormen van energie zo efficiënt mogelijk gebruiken en willen we tot de wereldtop blijven behoren.

Wat betreft bodemsanering komt de wijk Hertogvelden nu aan de beurt, zoals u in het vorige hoofdstuk al kon lezen. Daarna starten we met de volgende fase in de aanleg van de geluidswal, als alle gronden beschikbaar zullen zijn.

Een ander aandachtspunt is de kennis van onze producten. Onder invloed van een nieuwe Europese wetgeving, REACH genaamd, zullen we veel meer testen doen in samenwerking met andere non-ferrobedrijven om alle eigenschappen en karakteristieken van metalen en hun toepassingen te onderzoeken en correcte richtlijnen op te stellen voor een veilig gebruik. Dit project zal nog jaren werk vragen.

Projecten die op steun van Umicore kunnen rekenen

Umicore heeft het voorbije jaar flink geïnvesteerd in haar naambekendheid en imago. Er waren opvallende initiatieven op groepsniveau: enkele duurzaamheidsprojecten mochten op de praktische ondersteuning van Umicore rekenen. De twee meest in het oog springende projecten waren de sponsoring

van de eerste basis zonder CO₂-uitstoot op Antarctica en het Solar Team, dat met zijn mooie prestatie wereldwijd in het nieuws kwam. Maar er is ook het Antwerpse initiatief van het nieuwe Museum Aan de Stroom (MAS) dat op de steun van Umicore kan rekenen.

Zuidpoolstation

In 2004 gaf België de opdracht voor het ontwerp en de bouw van een nieuw Belgisch onderzoekstation op Antarctica, de Prinses Elisabeth. Dit is het eerste Belgisch Zuidpoolproject sinds 40 jaar en zal zich de eerste 'nul-uitstoot-basis' op Antarctica mogen noemen.

Het project zal bijna volledig op hernieuwbare energie en andere duurzame technologieën draaien. Voor Umicore is dit niets nieuws, want wij werken met technologieën om producten steeds eco-efficiënter te maken en om productieprocessen aan de strengste emissienormen te laten beantwoorden. Bovendien ontwikkelt Umicore technologische én materiaaloplossingen voor duurzame stroomopwekking en energieopslag. Umicore hielp mee de nodige fondsen te verwerven en investeerde zelf 1 miljoen euro in dit project.

Solar Team

Klassieke energiebronnen zoals olie, steenkool en gas zijn eindig en bovendien vervuilend. Waarom dan niet gebruik maken van een energiebron die heel wat langer zal meegaan, nl. zonne-energie. Umicore's uiterst dunne en zuivere germaniumschijfjes zijn bijzonder populair als basismateriaal voor zonnecellen.

Umicore werd hoofdsponsor van het Solar Team van de Leuvense Groep T en leverde gespecialiseerde germaniumsubstraten die de kern vormen van de zonnecellen op de bovenkant van de zonnewagen. Deze geavanceerde technologie wordt nu vooral gebruikt in satellieten en andere ruimtevaarttoepassingen.

Het team van de ingenieursschool kaapte op 25 oktober 2007 de tweede plaats in de Australische Solar Challenge race weg. Een erg knap resultaat!

Museum aan de Stroom

Sinds de oprichting in 1887 heeft de fabriek van Hoboken ('De Zilver' in de volksmond), die net als het MAS vlak bij de Schelde ligt, een reeks fundamentele veranderingen ondergaan. Het ging van "Société de Désargentation de Plomb" over "Metallurgie Hoboken" tot nu "Umicore Precious Metals Refining".

Het MAS (Museum aan de stroom) vertelt het verhaal van de stroom, de stad en haar bewoners, de haven en de wereld. De fabriek van Hoboken, een Fabriek aan de Stroom ('FAS'), maakt al sinds 1887 deel uit van dat verhaal. Umicore Hoboken neemt ook hier haar maatschappelijke rol op en is graag bereid er mee voor te zorgen dat dit verhaal verteld wordt. Umicore zet haar schouders onder de Handjesactie en verbindt zich de volgende vijf jaar als Founder met het MAS.

Klachten, vragen, opmerkingen, ... ?

Aarzel niet om ons te bellen op het groene nummer 0800/93739.

Uw oproep wordt de klok rond beantwoord. Wij zorgen zo vlug mogelijk voor een antwoord.

Voor vragen m.b.t. het saneringsproject Moretusburg - Hertogvelden staat het groene nummer 0800/94028 ter beschikking.

Umicore
Vestiging Hoboken

A. Greinerstraat 14
B-2660 • Hoboken, België

Groen nummer: 0800 / 93739
Fax: 03/ 821 78 40

www.preciousmetals.umicore.com
preciousmetals@umicore.com